

การพัฒนาจิตสาธารณะด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้นำนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

Public Mind Development by Experiential Learning Process of Secondary Student Leaders under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 3

ปาภาพันธ์ รุณธาศู¹ วณิกา ฉลากบาง² จ่านง วงษ์ชาชม³ และ พรเทพ เสถียรนพเก้า⁴
Papaphin Roonthat,¹ Wannika Chalakhbang,² Chamnong Wongchachom³
and Phorntap Sathainnophakaow⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้นำนักเรียน 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะของผู้นำนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและก่อนการใช้ชุดฝึกอบรม และ 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะของผู้นำนักเรียนในกลุ่มทดลองระหว่างหลังการใช้ชุดฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมสิ้นสุดแล้ว 1 เดือน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้นำนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 50 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 25 คน ใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน แบบแผนการทดลองใช้ แบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของผู้นำนักเรียน จำนวน 10 กิจกรรม และแบบวัดจิตสาธารณะของผู้นำนักเรียน จำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.28-0.67 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสถิติ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดฝึกอบรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้นำนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.37/80.04 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ประกอบด้วย 3 ด้าน มี 10 กิจกรรม คือ ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น จำนวน 3 กิจกรรม ด้านการเสียสละต่อสังคม มี 3 กิจกรรม และด้านการมุ่งมั่นพัฒนาสังคม มี 4 กิจกรรม ซึ่งในแต่ละชุดมี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ ชื่อชุดฝึกอบรม หัวข้อเนื้อหา แนวคิด วัตถุประสงค์ กิจกรรมหรือวิธีการดำเนินการ ภาระงาน หรือชิ้นงาน สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ ระยะเวลาที่ใช้ฝึกอบรม และการประเมินผล 2) ผู้นำนักเรียนที่อบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีพฤติกรรมจิตสาธารณะหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้นำนักเรียนกลุ่มควบคุมที่สอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการมีพฤติกรรมจิตสาธารณะก่อนและหลังการฝึกอบรมไม่แตกต่างกัน และ 3) ผู้นำนักเรียนที่อบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความคงทนของพฤติกรรมจิตสาธารณะหลังการฝึกอบรมยุติและพฤติกรรมหลังการฝึกอบรมเสร็จสิ้นแล้ว 1 เดือน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : พฤติกรรมจิตสาธารณะ / ชุดฝึกอบรม / กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ / ผู้นำนักเรียน

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Doctoral Student in Education Administration and Development, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Assistant Professor, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

³ รองศาสตราจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Associate Professor, Faculty of Science and Technology, Sakon Nakhon Rajabhat University

⁴ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Lecturer, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

ABSTRACT

The objectives of this study were: 1) to create and find the efficiency of a public mind development training package by using experiential learning process of student leaders, 2) to compare the behavior of student leaders in public mind of the treatment and control groups between before and after implementation of the training package created by this author for developing public mind, 3) to compare the behavior of student leaders in public mind of the treatment group between after the implementation of training package and a lapse of one month afterwards. A sample used in study as selected by multi-stage random sampling was 50 junior secondary student leaders who were divided into 2 groups of equal number: treatment and control group. The experimental design was two-group pretest-posttest design. The instruments used comprised a training package with 10 activities for developing public mind of student leaders and a 25-item form for measuring student leaders' public mind whose discrimination values ranged between 0.28 and 0.67 and reliability coefficient was 0.85. Statistics used in data analysis were mean, standard deviation and t-test.

The findings were as follows: 1) the public mind development training package by using experiential learning process of student leaders as created by the authors had efficiency of 85.37/80.04, which was higher than the standard criterion of 80/80. It comprised 3 aspects and 10 activities, namely 'sacrifice for society' including 3 activities and 'commitment to social development' including 4 activities. The package was composed of 9 components: title, topics of content, concept, objectives, activity or process, task, media, equipment, learning sources, duration of training and evaluation. 2) Student leaders who got trained using the package created by the authors had significantly higher public mind behavior after training than that before treatment at the .05 level; while student leaders in the control group who were taught according to the curriculum of Ministry of Education had no difference of public mind behavior between before and after getting trained. And 3) student leaders who got trained using the training package created by the authors had no difference in persistence of public mind behavior between after the implementation of training package and a lapse of one month afterwards.

Keywords : Public Mind Behavior / Training Package / Experiential Learning Process / Student Leaders

บทนำ

กระบวนทัศน์ใหม่ในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางด้านวัตถุเป็นสาเหตุทำให้มนุษย์มีค่านิยมด้านวัตถุมากกว่าความสำคัญด้านจิตใจซึ่งส่งผลให้สังคมในปัจจุบันเสื่อมโทรมลงเห็นได้อย่างชัดเจนดังนั้นในการจัดการศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน โดยเน้นการปลูกฝังจิตสำนึกสาธารณะให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR) (โสธยา คงดิษ. 2555) จากการวิจัยพบว่า ตัวแปรสำคัญลำดับแรกที่รวมทำนายพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ จิตสาธารณะเนื่องจากความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการทำงานและการประกอบอาชีพในชีวิตประจำวัน และสามารถทำได้ในทุกคนโดยการคิดถึงผลประโยชน์ของทุกฝ่าย (Think Win Win) ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของบุคคลที่มี

อุปนิสัย มีใจเมตตา มีน้ำใจ มีความคิดและมีการกระทำที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยยึดมั่นในด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านจิตสำนึกความเป็นพลเมืองดี แต่ในปัจจุบันคนไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตทั้งค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมและพฤติกรรมซึ่งเป็นผลกระทบมาจากการไหลบ่าของวัฒนธรรมจากต่างชาติผ่านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้เนื่องจากเด็กและเยาวชนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดี ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมมากขึ้น มีความเห็นแก่ตัวและมีแนวโน้มที่จะกระทำเพื่อแสวงหาความสุขและผลประโยชน์ส่วนตัวเพิ่มขึ้น (โสภณ พรโชคชัย. 2553 , อนันต์ชัย ยุทธประถม และคณะ. 2553)

วิกฤตการขาดจิตสำนึกสาธารณะของคนในชาติก่อให้เกิดปัญหาสังคมอื่นๆ ตามมา เช่น การย่อหย่อนในศีลธรรม

การขาดระเบียบวินัย การทำลายสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสาธารณสุข โดยเฉพาะกระแสการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย ทำให้คนส่วนใหญ่มุ่งสนใจในเรื่องของการแสวงหาความสุขและผลประโยชน์ของตนมากยิ่งขึ้น ความคิดที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวมและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ลดน้อยลงตามลำดับ สภาพความเสียหายของส่วนรวม ซึ่งเกิดจากการทำลาย การใช้ประโยชน์โดยไม่ดูแลรักษาหรือละเลยที่จะช่วยดูแลแก้ไขเมื่อพบความเสียหาย เช่น การขีดเขียน พ่นสีตามสถานที่สาธารณะ หรือสถานที่ท่องเที่ยว การทิ้งขยะมูลฝอยในสวนสาธารณะ หรือแม่น้ำลำคลอง และถนนหนทางต่างๆ การใช้พื้นที่สาธารณะติดตั้งป้ายโฆษณา การตั้งแผงขายสินค้าบนทางเท้า การปล่อยให้น้ำประปารั่วหรือแตกจนน้ำไหลเจิ่งนองถนน สิ่งเหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นการขาดจิตสาธารณะของคนในสังคม แม้แต่สังคมเล็กๆ ในโรงเรียนก็พบพบพฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดจิตสาธารณะของนักเรียน เช่น การไม่เก็บกวาดเศษกระดาษที่ตนเองไม่ได้เป็นผู้ทิ้ง ไม่ทำความสะอาดห้องเรียน ไม่จัดห้องเรียนให้เรียบร้อยหากไม่ใช่หน้าที่ตนเอง พฤติกรรมดังกล่าวแม้จะดูเหมือนเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ใช่เรื่องใหญ่โตหรือเกิดผลเสียหายร้ายแรงต่อส่วนรวม แต่ก็ไม่ควรปล่อยให้เป็นเช่นนี้ตลอดไป เพราะพฤติกรรมเหล่านี้แสดงถึงการขาดจิตสาธารณะซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาอีกมากมาย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2554)

จากรายงานการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาวิกฤตทางด้านจิตสาธารณะของเยาวชน โดยเฉพาะนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า เยาวชนกำลังอยู่ในสภาพแห่งความเสี่ยงโดยเฉพาะการใช้ชีวิตในแง่มุมต่างๆ ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้หากไม่ได้รับการควบคุม หรือแก้ไขย่อมส่งผลเสียต่ออนาคตของเยาวชน ในฐานะเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าของสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผลอันเป็นรูปธรรมที่มองเห็นได้ประการหนึ่ง คือ คุณภาพการเรียนรู้และความใส่ใจในการเรียนรู้ของเยาวชนลดลงอย่างเห็นได้ชัด เพราะความอ่อนแอทางความคิด ซึ่งนอกจากจะทำให้เยาวชนไม่มีภูมิคุ้มกันแล้ว ยังเป็นจุดอ่อนที่จะทำให้เข้าใจสังคมผิด ไม่เห็นความสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคม หรือเรียกว่า “ขาดจิตสำนึกสาธารณะ” สภาพการณ์ที่วัยรุ่นไทยขาดจิตสำนึกสาธารณะ ทำให้ชุมชนอ่อนแอ ไม่สนใจและเข้าร่วมกิจกรรม ห่างเหินศาสนาและขาดความซื่อสัตย์ สิ่งเหล่านี้ถือเป็นตัวกีดร่อนเศรษฐกิจพอเพียงและความสมานฉันท์ในสังคมสอดคล้องกับผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. 2555) จิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และเป็นประโยชน์ในทุก

ระดับของสังคมถ้าหากได้มีการพัฒนาให้เกิดขึ้นอย่างเข้มแข็งตั้งแต่ในระดับครอบครัวจนถึงสถาบันการศึกษา ซึ่งนอกจากจะอบรมสั่งสอนทั้งด้านวิชาการ ยังจะต้องอบรมคุณธรรม จริยธรรม ปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการเสียสละให้มากกว่ารับ จะทำให้เด็กและเยาวชนพัฒนาจิตใจในการช่วยเหลือผู้อื่น มีความอ่อนน้อมถ่อมตน พัฒนาจิตใจตนเองสู่จิตสำนึกสาธารณะต่อไปในอนาคต กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับจิตสาธารณะ โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในข้อที่ 8 ให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ โดยสถานศึกษาต้องมีชั่วโมงให้เด็กได้ทำกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์รวม 165 ชั่วโมง ระดับประถมศึกษาจะต้องทำกิจกรรมจำนวน 60 ชั่วโมง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 45 ชั่วโมง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 60 ชั่วโมง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2554)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนทั้งในและต่างประเทศ พบว่าสามารถกระทำได้หลากหลายวิธี สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ชุดฝึกอบรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งชุดฝึกอบรมเป็นเครื่องมือหรือรูปแบบการพัฒนาผู้เรียนอีกแบบหนึ่ง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง มีทางเลือกในการเรียนที่หลากหลาย มีโอกาสเรียนจากสื่อหลายๆ ทางและได้เรียนรู้ตามอัธยาศัยของตนเอง เป็นสื่อช่วยสอนของครู สนองความต้องการของผู้เรียน สามารถสร้างความสนใจ และความรับผิดชอบให้แก่ผู้เรียนและผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb (1984) มาพัฒนาชุดฝึกอบรมซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างประสบการณ์ ขั้นสังเกตปฏิกริยาตอบสนอง ขั้นโน้ตค้นเชิงนามธรรม และขั้นทดลอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการกระทำจริง สร้างความรู้ใหม่โดยเริ่มจากการรับรู้ปัญหา คิดหาแนวทางแก้ไขลงมือปฏิบัติจนเกิดประสบการณ์ ผู้เรียนจะสร้างความรู้ของตนเองเกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้เดิมให้เป็นความรู้ใหม่ ซึ่งจะเป็นความรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ จึงสนใจที่จะสร้างชุดฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาจิตสาธารณะด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้นำนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ทั้งนี้เพื่อจะได้นวัตกรรมและสามารถขยายผลนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป

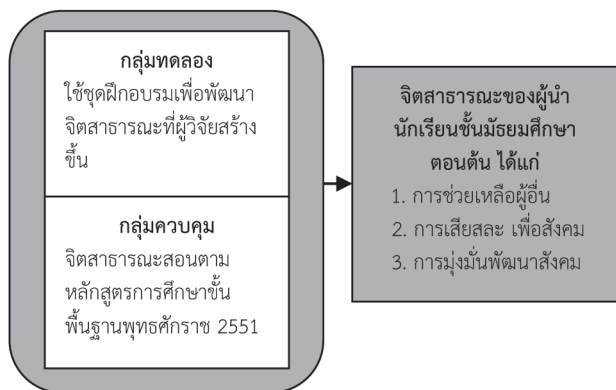

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้นำนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะของผู้นำนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการใช้ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะของผู้นำนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกลุ่มทดลองระหว่างหลังการใช้ชุดฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมสิ้นสุดแล้ว 1 เดือน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะและกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จากแนวคิดของ Kolb (1984) จากการสังเคราะห์ได้องค์ประกอบของจิตสาธารณะ ประกอบด้วย 1) การช่วยเหลือผู้อื่น 2) การเสียสละเพื่อสังคม และ 3) การมุ่งมั่นพัฒนาสังคม ชุดฝึกอบรมพัฒนาจิตสาธารณะของผู้นำนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 10 กิจกรรม และกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ กลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่างเป็นดังนี้

ระยะที่ 1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ได้แก่ กลุ่มนักวิชาการและกลุ่มนักปฏิบัติการ เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะที่ 2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการพัฒนาชุดฝึกอบรมเป็นผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting) จำนวน 8 คน ได้แก่ นักวิชาการ ผู้บริหารนอกสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาและครูเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง จำนวน 50 คน ได้แก่ ผู้นำนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านเข็มน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย หาคุณภาพเครื่องมือโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาหาค่าสอดคล้อง (IOC) เกณฑ์พิจารณาตั้งแต่ 0.50 ถือว่าใช้ได้และผลการหาคุณภาพของเครื่องมือมีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (สมนึก ภัททิยธนี. 2549)

ระยะที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมและแบบวัดจิตสาธารณะ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.28-0.67 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.85 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

ระยะที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1) ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้นำนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) แบบวัดจิตสาธารณะของผู้นำนักเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.37-0.67 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์ (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด. 2553)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ได้แก่ ผู้นำนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2557 ด้วยตนเองระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2557

การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ระยะที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมและแบบวัดจิตสาธารณะ เพื่อใช้ในการฝึกอบรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ระยะที่ 3 การอบรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) (Dependent Samples) (วโร เพ็งสวัสดิ์. 2553) ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

สรุปผลการวิจัย

1. สร้างและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ชุดฝึกอบรมพัฒนาจิตสาธารณะของผู้่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.37/80.04 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 มีองค์ประกอบ 3 ด้าน จำนวน 10 กิจกรรมแต่ละชุดฝึกอบรม มี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ ชื่อชุดฝึกอบรม หัวข้อเนื้อหา แนวคิด วัตถุประสงค์ กิจกรรมหรือวิธีการดำเนินการ ภาระงาน หรือชิ้นงาน สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ ระยะเวลาที่ใช้ฝึกอบรม และการประเมินผล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

รายการ	ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม				
	n	$\sum X$	$\bar{X}$	S.D.	%
คะแนนระหว่างฝึกอบรม กิจกรรมที่ 1-10 (E_1)	25	6,403	25.78	6.82	85.37
คะแนนหลังการฝึกอบรม (E_2)	25	2,001	80.04	6.07	80.04
ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม E_1/E_2 85.37/80.04					

2. ผู้่านักเรียนที่อบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีพฤติกรรมจิตสาธารณะ หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะของผู้่านักเรียนในกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ระยะในการทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
ก่อนการฝึกอบรม	25	42.76	3.28	43.88*	.05
หลังการฝึกอบรม	25	80.04	6.07		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผู้่านักเรียนที่อบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีพฤติกรรมจิตสาธารณะสูงกว่าผู้่านักเรียนที่เรียนตามกิจกรรมในหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีพฤติกรรม จิตสาธารณะสูงกว่า ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะของผู้่านักเรียน ระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดฝึกอบรมยุติ

กลุ่ม	n	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
กลุ่มทดลอง	25	80.04	6.07	10.36*	.05
กลุ่มควบคุม	25	62.52	4.46		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผู้่านักเรียนกลุ่มทดลองที่อบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีพฤติกรรมจิตสาธารณะหลังการฝึกอบรมสิ้นสุด และหลังการฝึกอบรมสิ้นสุด 1 เดือน ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะของผู้่านักเรียน กลุ่มทดลองระหว่างหลังการใช้ชุดฝึกอบรมยุติกับหลังการใช้ชุดฝึกอบรมสิ้นสุด 1 เดือน

ระยะในการทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
หลังการใช้ชุดฝึกยุติ	25	80.04	6.07	.60*	.54
หลังการใช้ชุดฝึกสิ้นสุด 1 เดือน	25	79.88	6.57		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ชุดฝึกอบรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.37/80.04 สูงกว่าเกณฑ์

มาตรฐาน 80/80 มีองค์ประกอบ 3 ด้าน จำนวน 10 กิจกรรม ได้แก่ ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น มี 3 กิจกรรม ด้านการเสียสละเพื่อสังคม มี 3 กิจกรรม และด้านการมุ่งมั่นพัฒนาสังคม มี 4 กิจกรรม ทั้งนี้เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวดที่ 1 บททั่วไป ที่ว่าด้วยความมุ่งหมายและหลักการ มาตราที่ 7 ได้ความพยายามจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนโดยระบุไว้ว่าในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้รักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ ผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เหมาะสมชัดเจนมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน รวมทั้งมีความรู้ และทักษะพื้นฐานเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษากิจการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสำนึกที่จะทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Kolb (1984) ที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Learning by Doing) มาประยุกต์ใช้เป็นหลักในการจัดกิจกรรมของชุดฝึกอบรมซึ่งมี 3 องค์ประกอบ คือ 1) การช่วยเหลือผู้อื่น 2) การเสียสละเพื่อสังคม และ 3) การมุ่งมั่นพัฒนาสังคมจนเกิดประสบการณ์ตรงสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

2. ผู้นำนักเรียนที่อบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีพฤติกรรมจิตสำนึก หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องชุดฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาจิตสำนึกด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนครเขต 3 ผู้วิจัยได้ประยุกต์ตามแนวคิดของ Kolb (1984) เป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชุดฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้น ได้แก่ ขั้นสร้างประสบการณ์ ขั้นสังเกตปฏิกิริยาตอบสนอง ขั้นนิเทศน์เชิงนาม และขั้นทดลอง ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่ และผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมโดยนำเอาเทคนิคที่ได้รับการเสนอแนะไว้ในผลการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมาเรียบเรียงให้ตรงตามเป้าหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวส่งเสริมให้ผู้ได้รับการอบรมแต่ละคนเกิดความเข้าใจ

สามารถสะท้อนประสบการณ์ และแนวคิดของตน ที่มีต่อสภาพปัญหาที่จัดขึ้น ในกิจกรรมทั้ง 10 กิจกรรมการเรียนรู้ ได้ออกมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อปรับเปลี่ยนแนวคิดไปสู่หลักการและแนวทางที่ถูกต้อง สรุปเป็นองค์ความรู้ร่วมกัน ดังนั้นชุดฝึกอบรมเป็นสื่อการสอนที่สำคัญในการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนสามารถสร้างความสนใจให้ผู้เรียน นอกจากนี้ยังสร้างความรับผิดชอบให้แก่ผู้เรียนและผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับระเบียบ ดอนศรีฯ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึก มีคะแนนเฉลี่ยจิตสำนึกหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยจิตสำนึก สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผู้นำนักเรียนที่อบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีพฤติกรรม จิตสำนึกหลังการฝึกอบรมยุคและหลังการฝึกอบรมสิ้นสุด 1 เดือน ไม่แตกต่างกันทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยใช้วิธีสอนที่เน้นการเรียนรู้จากการกระทำ ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ มีความเชื่อว่าการเรียนรู้จากการกระทำจริง ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่โดยเริ่มจากการรับรู้ปัญหา คิดหาแนวทางแก้ไข ลงมือปฏิบัติจนเกิดประสบการณ์จากการปฏิบัติ ผู้เรียนจะเป็นผู้สร้างความรู้ของตนเอง เกิดการปรับเปลี่ยนความรู้เดิมให้เป็นความรู้ใหม่ ซึ่งจะเป็นความรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการคิดและการกระทำจนก่อให้เกิดการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์โดยมีความคิดที่เป็นหลักสำคัญ คือ เป็นการเรียนรู้ที่อาศัยประสบการณ์ของผู้เรียน ที่เกิดจากการกระทำทำให้เกิดความรู้ใหม่ ปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนทำให้เกิดการขยายของเครือข่ายความรู้อย่างกว้างขวาง และมีการสื่อสารด้วยการพูดหรือเขียนเพื่อสังเคราะห์ความรู้ซึ่งตามแนวคิดของ kolb (1984) องค์ประกอบของการเรียนรู้จากประสบการณ์ มี 4 ประการ คือ ประสบการณ์ การสะท้อนความคิดและอภิปราย ความเข้าใจ และเกิดความคิดรวบยอด และการทดลองหรือประยุกต์แนวคิด ผู้เรียนได้นำเอาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ไปประยุกต์ใช้ในลักษณะหรือสถานการณ์อื่นๆ จนเกิดเป็นแนวทางปฏิบัติของผู้เรียนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรมล มาลัย (2554) ที่ทำการวิจัยเรื่อง จิตสำนึกและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยการเสริมกิจกรรมพัฒนาจิตสำนึกพบว่า กิจกรรมรู้จักใช้ใส่ใจ กิจกรรมร่วมใจประหยัสน้ำ ไฟช่วยชาติ กิจกรรมเยาวชนยุคใหม่

ใส่ใจสิ่งแวดล้อม กิจกรรมเยาวชนยุคใหม่ใส่ใจสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัช ศรีรักษา (2555) ที่ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมกับคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและระดับคุณธรรมพื้นฐานนักเรียน อยู่ในระดับมาก 2) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและระดับคุณธรรมพื้นฐานนักเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 3) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและระดับคุณธรรมพื้นฐานนักเรียนในโรงเรียน ที่สอนในช่วงชั้นที่ต่างกันไม่แตกต่างกัน 4) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวก 5) ควรส่งเสริม ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และด้านการประเมินผล ส่วนคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในโรงเรียน ควรเน้น มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในส่วนของสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูแนะแนวหรือผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สามารถนำกิจกรรม

เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประยุกต์ใช้กับของนักเรียนชั้นอื่นๆ หรืออาจนำกิจกรรมไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาคุณลักษณะอื่นๆ ที่ต้องการ ได้แก่ วินัยในตนเองและความรับผิดชอบ เป็นต้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการนำกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำปัจจัยอื่นๆ ที่อาจส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียน เช่น สภาพครอบครัว การเลี้ยงดู สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน มาออกแบบการวิจัยเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเหล่านั้นกับกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน

2. ควรเพิ่มระยะเวลาเพื่อติดตามผลความคงทนของพฤติกรรมจิตสาธารณะในรูปแบบอื่น เช่น กระบวนการพัฒนาจิตสาธารณะในเชิงคุณภาพเพื่อให้ทราบว่ายั่งยืนมีพฤติกรรมจิตสาธารณะหรือไม่เพียงใด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). ข้อมูลสถิติพื้นฐานการศึกษาโดยรวมของแต่ละปีการศึกษา. สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 2558, จาก <http://www.moe.go.th/data/stat/>.
- _____. (2551). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ธวัช ศรีรักษา. (2555, พฤษภาคม – สิงหาคม). ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมกับคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 2(2), 46-51.
- นิรมล มาลัย. (2554). จิตสาธารณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยการเสริมกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ระเวียง ดอนศรีชา. (2554). การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2553). สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2549). การวัดผลทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- โสภณ พรโชคชัย. (2553). CSR ที่แท้. กรุงเทพฯ : ส.วี.รช. การพิมพ์.

- โสธยา คงดิษ. (2555). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมของพนักงานบริษัทผลิตรถยนต์*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนันตชัย ยูระประถม และคณะ. (2553). *CSR ในองค์กร ก้าวหน้าอย่างมีความสุขด้วย Happy Workplace*. กรุงเทพฯ : สองขาครีเอชั่น.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. New Jersey : Prentice-Hall.

Translated Thai References

- Donsricha, R. (2011). *The use of guidance activities for developing public mind of Mathayom Suksa 4 students* (Unpublished master's thesis). Khon Kaen University, Khon Kaen, Thailand. [in Thai]
- Khongdit, S. (2012). *Psycho-social factors related to working behavior with social responsibility of auto manufacturers' employees* (Unpublished master's thesis). Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand. [in Thai]
- Malai, N. (2011). *Public mind and science learning achievement on living things and the environment of Prathom Suksa 6 students through the supplement of public mind development activity* (Unpublished master's thesis). Mahasarakham University, Mahasarakham, Thailand. [in Thai]
- Ministry of Education. (2011). *Overall Basic Educational Statistics of Each Academic Year*. Retrieved on August 2015, from [http://www.moe.go.th/data stat/](http://www.moe.go.th/data_stat/). [in Thai]
- _____. (2008). *National Education Act B.E. 2542 (1999) and its 2nd Amendment B.E. 2545 (2002) including Relevant Ministerial Regulations and Compulsory Education Act B.E.2545 (2002)*. Bangkok : Printing Press of the Express Transportation Organization of Thailand. [in Thai]
- Pengsawat, W. (2010). *Applied statistics for social sciences research*. Bangkok : Suwiriyan Publisher. [in Thai]
- Phatthiyathani, S. (2006). *Educational evaluation* (5th Ed.). Kalasin : Prasan Press. [in Thai]
- Phonchokchai, S. (2010). *The true CSR*. Bangkok : S. Wirach Press. [in Thai]
- Sisa-aad, B. (2010). *Introduction to research* (8th Ed.). Bangkok : Suwiriyan Publisher. [in Thai]
- Sriraksa, T. (2012, May – August). The relationship between the promotion of morals and the basic virtues of students in schools under the Offices of Nakhon Phanom Educational Service Area. *Nakhon Phanom University Journal*, 2(2), 46-51. [in Thai]
- Yurapathom, A. et al. (2010). *CSR in organizations: Happy progress with happy workplace*. Bangkok : Song-kha Creation. [in Thai]